

**UCHWAŁA NR XXIII/145/16
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 30 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół Nr 1 w Dukli w ramach konkursu nr RPPK. 09.02.00-IP.01-18-008/16 o dofinansowanie projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje „*Diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół Nr 1 w Dukli*”, w ramach konkursu nr RPPK.09.02.00-IP.01-18-008/16 o dofinansowanie projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia ogólnego, która stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dziędzic

Załącznik Nr 1
do Uchwały Rady Miejskiej w Dukli
Nr XXIII/145/16
z dnia 30 maja 2016 roku

DIAGNOZA

potrzeb w zakresie wsparcia

edukacyjnego uczniów, nauczycieli

oraz

Szkoły Podstawowej

w Zespole Szkół nr 1 w Dukli

DUKLA, 2016

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Sylwetka szkoły	7
2.1.	Podstawowe informacje dotyczące Szkoły	7
2.1.1.	Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła	7
2.1.2.	Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania	8
2.2.	Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole	8
2.3.	Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły	9
3.	Potencjał infrastrukturalny Szkoły	12
3.1.	Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów	13
3.2.	Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów ..	16
4.	Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia	21
4.1.	Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic	21
4.1.1.	Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015... ..	21
4.1.2.	Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III	23
4.1.3.	Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI	24
4.1.4.	Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic	27
4.2.	Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych	28
4.3.	Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016	34
4.4.	Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych	35
4.5.	Analiza zapotrzebowania na doksztalcenie nauczycieli	37
4.6.	Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne	39
4.7.	Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia	42
	Spis tabel	45
	Spis wykresów	46

1. Wprowadzenie

Cel i zakres diagnozy:

Celem ogólnym diagnozy było określenie **potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół nr 1 w Dukli.**

Cele szczegółowe obejmowały:

- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN,
- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN, niezbędne do osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych*¹
- ✓ określenie zapotrzebowania na doształcanie nauczycieli.
- ✓ określenie zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne (w podziale na zajęcia: wyrównawcze i rozwijające),
- ✓ określenie kierunków działania w zakresie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zakres diagnozy obejmuje:

- 1) ocenę stanu infrastruktury dydaktycznej Szkoły pod kątem realizacji kształcenia, w szczególności w obszarze przyrody oraz TIK,
- 2) analizę wyników osiąganych przez uczniów i uczennice,
- 3) analizę zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno – przyrodniczych, językowych i informatycznych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy,
- 4) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe,
- 5) rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia dla uczniów i uczennic, nauczycieli oraz Szkoły w zakresie zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych.

---

¹ Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014 – 2020, Warszawa, 2 czerwca 2015 r., Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych, s. 29-31.

Zespół opracowujący diagnozę:

Diagnoza została opracowana przez zespół nauczycieli powołany przez Dyrektora Szkoły **mgr Jerzego Pęcaka** i pracujący pod jego nadzorem:

- mgr Stanisław Fornal,
- mgr Jarosław Drobiniaak,
- mgr Katarzyna Poradyło.

Narzędzia i metody wykorzystywane do przygotowania diagnozy:

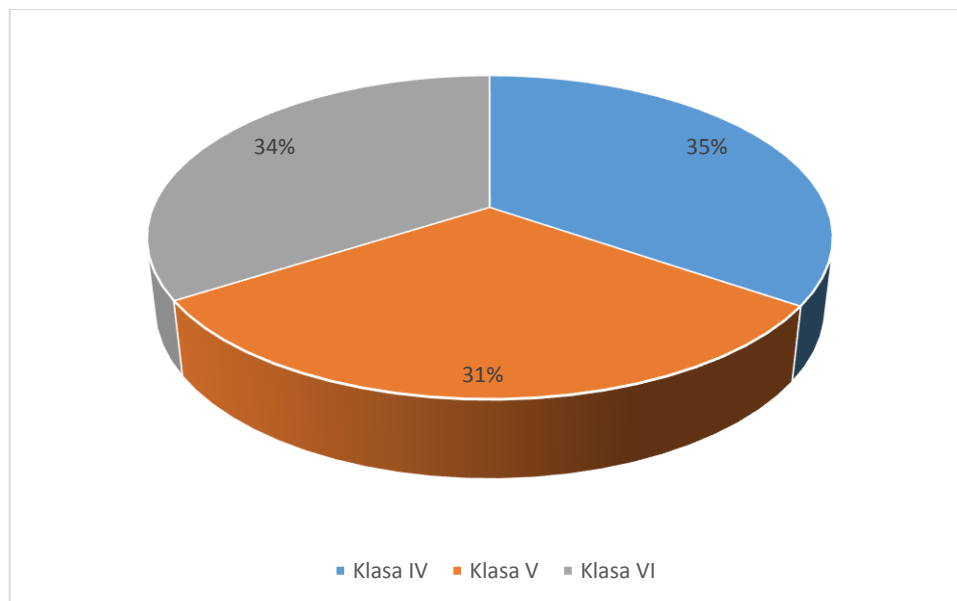
W celu przygotowania niniejszej diagnozy przeprowadzono:

- analizę danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystującą przede wszystkim dokumenty opracowane w Szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- badania ankietowe, które zostały zrealizowane w okresie 15.04.2016 – 22.04.2016. Podczas badania wykorzystano 3 kwestionariusze ankiet:
  - 1) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic,
  - 2) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic nauczycielek i nauczycieli,
  - 3) kwestionariusz ankiety dla rodziców,
- wywiady z Dyrektorem Szkoły oraz nauczycielami.

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczące badanej grup uczniów i uczennic, nauczycielek i nauczycieli oraz rodziców.

W badaniu ankietowym uczniów i uczennic wzięło udział 40 osób, z tego 22 (55,00%) stanowiły dziewczęta, zaś 18 (45,00%) stanowili chłopcy. Strukturę badanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali zaprezentowano na wykresie 1.

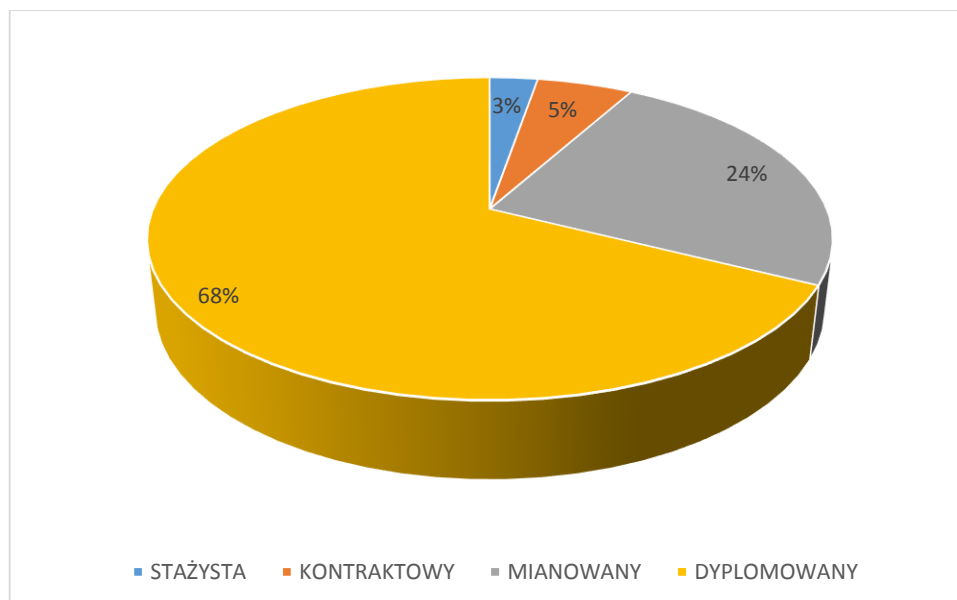
Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali

Źródło: Opracowanie własne

W badaniu ankietowym nauczycielek i nauczycieli wzięło udział 37 osób, z tego 34 (91,89%) stanowiły kobiety, zaś 1 (8,33%) stanowił mężczyzna. Wśród badanych było 36 osób (w tym 33 kobiety), które posiadały tytuł magistra oraz 1 kobieta z tytułem licencjata. Strukturę badanych nauczycielek i nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

Spośród wszystkich ankietowanych nauczycieli 32 osoby (30 kobiet i 2 mężczyzn) zadeklarowało, że jest lub były wychowawcą klasy. Nie jest lub nie były wychowawcą klasy 5 osób (4 kobiety i 1 mężczyzna).

Ankietyzacji poddani zostali również rodzice uczniów i uczennic klas IV – VI. Wśród badanych było 105 (80,15%) kobiet oraz 24 (18,32%) mężczyzn. Dwoje z rodziców (1,53%) nie wskazało płci. Wśród badanych było po 47 rodziców uczniów klas IV, 40 rodziców uczniów klas V oraz 449 rodziców uczniów klas VI.

Wśród matek badanych uczniów i uczennic dominowały osoby z wykształceniem średnim - 65 (49,62%). W dalszej kolejności występowały osoby z wykształceniem wyższym i zasadniczym zawodowym - po 31 (23,66%). Czworo z rodziców (3,05%) nie wskazało wykształcenia matki.

Natomiast wśród ojców najczęściej występowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 46 (35,11%). Kolejne frakcje stanowili ojcowie z wykształceniem średnim (43 osoby, 32,82%), wyższym (28 osób, 21,37%) oraz gimnazjalnym (1 osoba, 0,76%). Trzynastu rodziców (9,92%) nie wskazało wykształcenia ojca.

W badanej grupie najwięcej rodziców (69 osób) zadeklarowało, że mają 2 dzieci. Zdecydowanie mniej osób wskazało, że ma 3 dzieci (38 osób) oraz 1 dziecko (14 osób). Najmniej badanych (9 osób) zadeklarowało, że ma 4 i więcej dzieci. Jedna z badanych osób nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Status rodziców badanych na rynku pracy jest następujący (2 osoby nie udzieliły odpowiedzi):

- ✓ OBYDWOJE RODZICE PRACUJĄ – 76 (58,02%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST BEZROBOTNE – 46 (35,11%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST NA RENCIE – 31 (2,29%) rodziców,
- ✓ OBYDWOJE RODZICE SĄ BEZROBOTNI – 1 (0,76%) rodzic.

Korzystanie z pomocy ośrodka pomocy społecznej lub innej instytucji zadeklarowało 36 rodziców (27,48%).

Według rodziców, w domu dostęp do komputera ma 130 dzieci (99,24%), zaś do Internetu ma 128 dzieci (97,71%).

2. Sylwetka szkoły

2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły

Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół nr 1 w Dukli jest w Gminie Dukla w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim w miejscowości Dukla (38-450 Dukla, ul. Kościuszki 13). Osobą uprawnioną do podejmowania wiążących decyzji w imieniu Szkoły jest mgr Jerzy Pęcak.

Ze Szkołą możliwy jest kontakt telefoniczny (+48134331570), z użyciem faxu (+48134331570) oraz e – mailowy (jur.p@poczta.fm).

Informacje dotyczące Szkoły można uzyskać z jej strony internetowej www.zs1dukla.pl

2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła

W obszarze realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych oraz pozostałych zadań, które wynikają ze specyfiki jednostki, Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

1) w zakresie realizacji dodatkowych zajęć dla uczniów:

- Muzeum Historyczne- Pałac w Dukli, ul. Trakt Węgierski 5, 38-450 Dukla, lekcje muzealno – historyczne,
- Magurski Park Narodowy, Kremplna 59, 38-232 Dukla, lekcje powiązane ze zwiedzaniem ścieżki edukacyjnej,

2) w zakresie edukacji i podnoszenia kompetencji nauczycieli:

- Podkarpackie Centrum Kształcenia Nauczycieli w Krośnie, Grodzka 45, 38-411 Krosno, szkolenie rady pedagogicznej, warsztaty np. metody aktywizujące,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Dworska 14, 38-430 Miejsce Piastowe, wspomaganie właściwego rozwoju i efektywności uczenia się dzieci i młodzieży, profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, terapia zaburzeń dysfunkcyjnych, pomoc w diagnozowaniu i rozwijaniu możliwości oraz mocnych i słabych stron uczniów, wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji szkoły i rodziny,

3) w zakresie funkcjonowania szkoły w środowisku lokalnym:

- Ośrodek Kultury w Dukli, Trakt Węgierski 38, 38-450 Dukla, zajęcia edukacyjne, warsztaty artystyczne, konkursy i imprezy,
- Muzeum Historyczne-Pałac w Dukli, Trakt Węgierski 5, 38-450 Dukla, lekcje muzealne, zwiedzanie wystaw.

2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania

W latach 2007 – 2015 Szkoła uczestniczyła w realizacji 1 projektu w ramach EFS. Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące tego projektu oraz efektów ich wdrażania.

Tytuł projektu: „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I- III szkół podstawowych”

Numer i nazwa priorytetu: IX Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Numer i nazwa działania: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Numer i nazwa podziałania: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

Termin realizacji projektu: 01.09.2012 – 15.06.2013

Wartość projektu: 291 571,00 zł (całkowita), ZS nr 1 w Dukli – 81594,00 zł

Liczba uczestników: 180

Cel główny projektu: indywidualizacja nauczania dzieci z klas I-III służąca wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz rozwijaniu talentów dzieci uzdolnionych z terenu Gminy Dukla w roku szkolnym 2012/2013

Cele szczegółowe projektu:

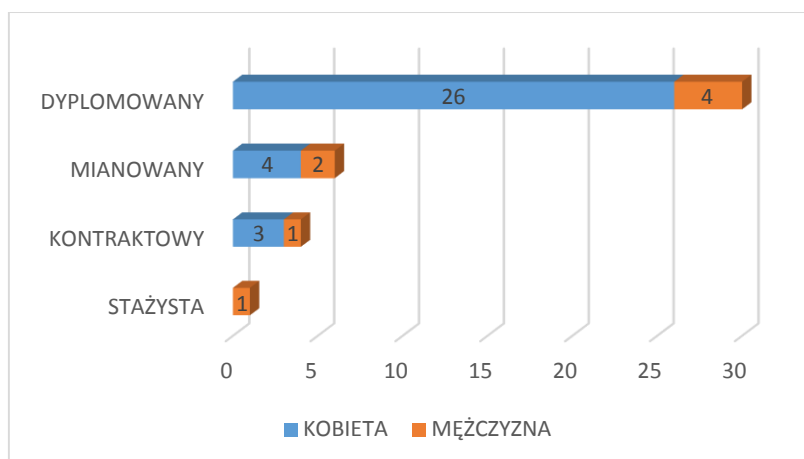
- rozwijanie zainteresowań matematycznych uczniów;
- rozbudzanie potrzeb kontaktu z przyrodą;
- kształtowanie pozytywnej motywacji do podejmowania zadań wymagających wysiłku intelektualnego;
- kształtowanie giętkości i oryginalności myślenia;
- rozwijanie wyobraźni matematycznej;
- kształtowanie umiejętności i potrzeb przeprowadzania doświadczeń.

Założenia i cele projektu zostały zrealizowane.

2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole

W szkole zatrudnionych jest 41 nauczycielek i nauczycieli, wśród których jest 33 (80,49%) kobiet i 8 (19,51%) mężczyzn. Wszystkie osoby poza jedną (studium bibliotekarskie) mają wykształcenie wyższe. Tytułem magistra legitymuje się 40 osób, w tym 32 nauczycielki i 8 nauczycieli, zaś 1 kobieta ma wykształcenie średnie. Strukturę nauczycielek i nauczycieli pod względem stopnia awansu zawodowego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

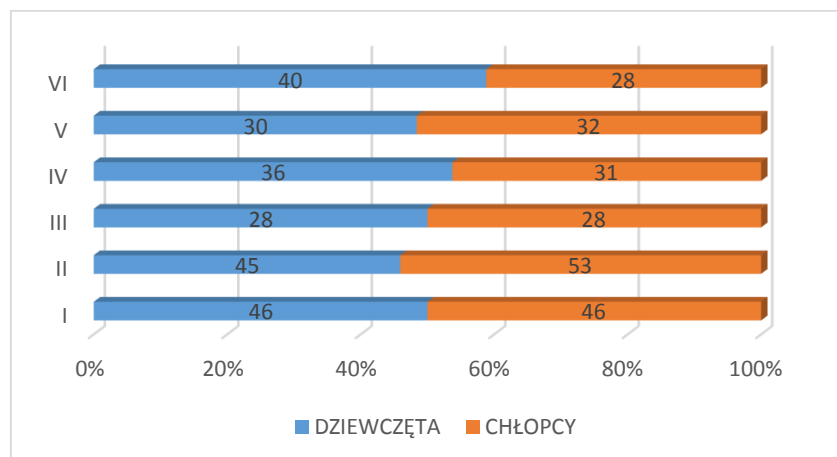
Z informacji zestawionych na wykresie 3 wynika, że dominującą grupą nauczycieli są osoby posiadające stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (30 osób, w tym 26 kobiet i 4 mężczyzn). Kolejnymi pod względem liczności są nauczyciele mianowani (8 osób, w tym 4 kobiety i 2 mężczyzn) oraz nauczyciele kontraktowi (4 osoby, w tym 3 kobiety i 1 mężczyzna). W szkole jest również zatrudniony 1 mężczyzna na stanowisku nauczyciela stażysty.

2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły

Według danych na dzień 15.04.2016 do Szkoły uczęszcza 443 uczniów i uczennic, w tym 225 (50,79%) dziewcząt oraz 218 (49,21%) chłopców.

Strukturę dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczą przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczą

Źródło: Opracowanie własne

Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 85 (19,19%) uczniów i uczennic, z czego 40 (47,06%) stanowią dziewczęta oraz 45 (52,94%) chłopcy. Spośród dzieci uczęszczających do szkoły: z rodzin rozbitych pochodzą 44 osoby (20 dziewcząt i 24 chłopców), z rodzin dotkniętych ubóstwem 8 osób (5 dziewcząt i 3 chłopców), z rodzin, w których co najmniej 1 rodzic jest bezrobotny 85 osób (45 dziewcząt i 40 chłopców), zaś osób korzystających z pomocy MOPS lub GOPS jest również 85 osób (40 dziewcząt i 45 chłopców).

W Szkole uczy się 11 uczniów z niepełnosprawnością: 5 dziewcząt (1 w klasie IV – upośledzenie ruchowe, 1 w klasie IV – upośledzenie w stopniu lekkim, 2 w klasie V – niepełnosprawność ruchowa, 1 w klasie VI – uczennica niedowidząca) oraz 6 chłopców (1 w klasie I – niepełnosprawność ruchowa, 1 w klasie I – autyzm, 1 w klasie II – afazja, 1 w klasie III – uczeń niedosłyszący, 1 uczeń w klasie IV – uczeń niedosłyszący, 1 uczeń w klasie V – upośledzenie intelektualne w stopniu lekkim).

Strukturę uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym znajdujących się w gorszym położeniu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
I			
Łączna liczba uczniów i uczennic	46	46	92
• w tym z terenów wiejskich	29	32	61
• w tym z niepełnosprawnością	0	2	2
• w tym korzystających z pomocy społecznej	17	15	32
II			
Łączna liczba uczniów i uczennic	45	53	98
• w tym z terenów wiejskich	28	40	68
• w tym z niepełnosprawnością	0	1	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	7	12	19
III			
Łączna liczba uczniów i uczennic	28	28	56
• w tym z terenów wiejskich	18	18	36
• w tym z niepełnosprawnością	0	1	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	2	5	7
IV			
Łączna liczba uczniów i uczennic	36	31	67
• w tym z terenów wiejskich	25	21	46

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
• w tym z niepełnosprawnością	2	1	3
• w tym korzystających z pomocy społecznej	4	6	10
V			
Łączna liczba uczniów i uczennic	30	32	62
• w tym z terenów wiejskich	17	21	38
• w tym z niepełnosprawnością	2	1	3
• w tym korzystających z pomocy społecznej	6	5	11
VI			
Łączna liczba uczniów i uczennic	40	28	68
• w tym z terenów wiejskich	26	18	44
• w tym z niepełnosprawnością	1	0	1
• w tym korzystających z pomocy społecznej	4	2	6

Źródło: Opracowanie własne

Prognozowana liczba uczniów klas I w roku szkolnym 2016/2017 będzie wynosiła 34 uczniów, zaś w roku szkolnym będzie wynosiła 2017/2018 83 uczniów.

3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły

Realizacja zadań dydaktycznych i wychowawczych odbywa się w budynku, który posiada 20 sal lekcyjnych, salę gimnastyczną, bibliotekę oraz boisko szkolne. W 1 salach znajduje się telewizor, w 5 tablica interaktywna. Szkoła posiada 1 pracowni komputerowych (pracownia uruchomiona w 2003 roku), w której znajduje się 25 komputerów, 2 urządzeń wielofunkcyjnych, 15 drukarek. Ponadto Szkoła posiada 2 aparatów fotograficznych i 0 kamer wideo.

Zestawienie sprzętu² zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Źródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	Zestaw komputerowy Lenovo ALL-in-One	5	2014	ze środków unijnych
2.	Laptop HP450G1	10	2014	ze środków unijnych
3.	Urządzenie wielofunkcyjne Rother DCP-J105	15	2014	ze środków unijnych
4	Serwer plików SYNOLOGY	1	2016	środki własne
5.	Komp ZOTAC ZBOX ID 91	1	2016	środki własne
6	Tablica interaktywna z projektorem	3	2016	środki własne
7.	Laptop	3	2016	środki własne

Źródło: Opracowanie własne

Szkoła posiada również następujące udogodnienia dla osób niepełnosprawnych: toalety na dwóch poziomach dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Szczegółowej diagnozie w zakresie posiadanego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz zapotrzebowania na sprzęt i pomoce dydaktyczne poddano, posiadane przez Szkołę, wyposażenie pracowni przyrodniczej oraz narzędzia TIK.

² Przez sprzęt rozumie się środki trwałe, w tym sprzęt komputerowy, sprzęt RTV oraz większy sprzęt laboratoryjny

3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią wyposażenia pracowni przyrodniczej wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby uzupełnienie bazy dydaktycznej pracowni przyrodniczej – nakłady finansowe w Szkole na zakup/modernizację pracowni przyrodniczej w ciągu trzech lat wyniosły 1367,15zł w roku 2013, 3200,00zł w roku 2014 oraz 499,38zł w roku 2015.

Braki w wyposażeniu uniemożliwiają optymalną realizację zajęć z przyrody wykorzystujących metodę eksperymentu (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) w jak najefektywniejszym, z punktu widzenia łączenia teorii z praktyką, stopniu.

Ten stan potwierdza odpowiedź nauczycieli prowadzących zajęcia z przyrody na pytanie *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) metodę eksperymentu do prowadzenia zajęć?*, którzy wskazali odpowiedzi: **W DUŻYM STOPNIU** (2 osoby) oraz **W NIEZNACZNYM STOPNIU** (1 osoba). W chwili obecnej zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu realizowane są w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – 10 godzin,
- ✓ w klasie V – 12 godzin,
- ✓ w klasie VI – 10 godzin.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji przyrody prowadzicie z nauczycielem różne eksperymenty?*: odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 88 (46,81%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 88 (46,81%), zaś **CZĘSTO** 10 (5,32%) dzieci (2 dzieci; 1,06%; nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie) oraz obserwacje poczynione przez prowadzących zajęcia, która wskazuje, iż *Uczniowie lubią zajęcia prowadzone metodą eksperymentu, chętnie w nich uczestniczą.*

Ocena stanu wyposażenia pracowni przyrodniczej pozwoliła na wskazanie katalogu pomocy dydaktycznych, których zakup jest niezbędny w kontekście posiadania przez Szkołę przynajmniej wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowanego przez MEN. Pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w obszarze przedmiotów przyrodniczych z jak najszerszym zastosowaniem obserwacji i eksperymentu

przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe niezbędne do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia z przyrody prowadzone z wykorzystaniem metody eksperymentu?*: 92 (51,06%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 140 (74,47%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Jedynie 8 uczniów i uczennic wskazało, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na wyposażenie pracowni przyrodniczej przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
1.	Lupa	15
2.	Pudełko do obserwacji okazów (z 2 lupami)	30
3.	Zestaw pudełek do obserwacji okazów	5
4.	Lornetka	15
5.	Mikroskop – wersja zasilana z sieci i/lub z baterii	12
6.	Mikroskop z kamerą USB	3
7.	Zestaw preparatów mikroskopowych – bezkręgowce	6
8.	Zestaw preparatów mikroskopowych – skrzydła owadów	6
9.	Zestaw preparatów mikroskopowych – rośliny jadalne	6
10.	Zestaw preparatów mikroskopowych – tkanki ssaków	6
11.	Zestaw preparatów mikroskopowych – grzyby	6
12.	Zestaw preparatów mikroskopowych – co żyje w kropli wody	3
13.	Zestaw preparatów mikroskopowych – tkanki człowieka	4
14.	Zestaw preparatów mikroskopowych – tkanki człowieka zmienione chorobowo	6
15.	Zestaw preparatów mikroskopowych – preparaty zoologiczne	2
16.	Zestaw preparatów biologicznych	2
17.	Taśma miernicza	15
18.	Stoper	15
19.	Termometr laboratoryjny	15
20.	Kompas	15

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
21.	Deszczomierz	7
22.	Elektroskop	15
23.	Zestaw pałeczek do elektryzowania	15
24.	Zestaw podstawowych obwodów elektrycznych,	15
25.	Zestaw magnesów sztabkowych	15
26.	Zestaw magnesów podkowiastych	15
27.	Pudełko z opiłkami ferromagnetycznymi	15
28.	Igła magnetyczna	15
29.	Zestaw soczewek	7
30.	Pryzmat (akrylowy lub szklany)	15
31.	Zestaw optyczny – mieszanie barw (krążek Newtona)	7
32.	Zestaw kostek o równych objętościach i różnych masach	14
33.	Stetoskop	7
34.	Aparat fotograficzny	1
35.	Laptop dla nauczyciela	1
36.	Probówka szklana – 18 cm, śr. 18 mm	100
37.	Statyw na probówki	15
38.	Zlewka niska – plastikowa	30
39.	Zlewka niska – szklana	30
40.	Zlewka duża – szklana	50
41.	Wskaźniki pH	5 op.
42.	Przenośny zestaw do badania wody	5
43.	Kwasomierz glebowy klasyczny	15
44.	Suszarka na szkło laboratoryjne	1
45.	Polska – mapa ścienna, fizyczna/mapa do ćwiczeń	3
46.	Świat – mapa fizyczna	3
47.	Europa – mapa fizyczna	3
48.	Ochrona przyrody w Polsce – mapa	3
49.	Multimedialny Atlas do Przyrody. Świat i kontynenty	1
50.	Lekcjotek@ Przyroda dla klasy 4-6 Multimedialne materiały na tablice interaktywną i projektor	1
51.	Szkielet człowieka z ruchomymi elementami	1

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
52.	Atlas ptaków w Polsce	5
53.	Atlas geograficzny	15
54.	Przewodnik do rozpoznawania drzew	8
55.	Multimedialny atlas geograficzny PWN, DVD	1
56.	EduROM Przyroda Szkoła podstawowa	1
57.	Bezpłciowy korpus z głową	1
58.	Monitor interaktywny LED	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów wyposażenia powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

Maksymalizacja efektu dydaktycznego związanego z zakupem sprzętu będzie możliwa w połączeniu z działaniami wspierającymi nauczycieli przyrody poprzez np. modyfikację szczegółowego programu kształcenia dla poszczególnych klas, opracowanie konspektów i materiałów dydaktycznych,

W wyniku zakupu sprzętu oraz przeszkolenia nauczycieli zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu będą mogły być realizowane w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – min. 30 godzin,
- ✓ w klasie V – min. 30 godzin,
- ✓ w klasie VI – min. 30 godzin.

3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią sprzętu i wyposażenia ITK wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby zakup niezbędnego sprzętu TIK – nakłady finansowe w Szkole na zakup sprzętu i narzędzi TIK w latach 2013 i 2014 lat były zerowe, natomiast w roku 2015 wyniosły 1300,00zł.

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* została zaprezentowana w tabeli 4.

Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
1.	stały dostęp do łącza internetowego użytkowników w szkole lub placówce systemu oświaty, na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej	POSIADA
2.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych urządzeń mających funkcje komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z: <ul style="list-style-type: none"> i. zainstalowanym systemem operacyjnym; ii. dostępem do oprogramowania biurowego; iii. oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych; iv. oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży; v. oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych oraz oprogramowaniem do zarządzania szkolnymi urządzeniami sieciowymi; vi. oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy o systemie oświaty; vii. oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe 	NIE POSIADA
3.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub	POSIADA

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
	innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera z bezprzewodowym dostępem do Internetu	
4.	w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek w salach	POSIADA
5.	szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK	NIE POSIADA
6.	szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły, zgodnie z organizacją roku szkolnego	POSIADA

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast ilościowy stan oprogramowania znajdującego się w posiadaniu Szkoły i służącego do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów

L.p.	Nazwa przedmiotu	Ilość posiadanych programów
1.	matematyka	0
2.	j. angielski	0
3.	historia	0
4.	edukacja wczesnoszkolna	2

Źródło: Opracowanie własne

Braki w wyposażeniu w narzędzia TIK oraz odpowiednie oprogramowanie uniemożliwiają realizację zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) ze wszystkich przedmiotów w optymalnym stopniu. Ten stan potwierdzają odpowiedzi nauczycieli na pytania: *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) urządzenia cyfrowe oraz sprzęt informatyczny do prowadzenia zajęć przedmiotowych?*, gdzie spośród 34 osób (3 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie) odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 18, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 16 oraz *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) Internet do*

prowadzenia zajęć przedmiotowych? – w tym przypadku spośród 35 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 21, **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 12 osób, zaś **NIE WYKORZYSTUJE W OGÓLE** 1 osoba.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się wykorzystując komputery, projektory, tablice interaktywne, itp.?* odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 20 (10,64%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 61 (32,45%), **CZĘSTO** 94 (50,00%), zaś **BARDZO CZĘSTO** udzieliło 12 osób (6,38%) dzieci. Jedno dziecko nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie. Spośród wszystkich przedmiotów (oprócz informatyki) uczniowie wskazali, iż najczęściej wskazane narzędzia TIK wykorzystywane są na lekcjach przyrody (64 osoby, 34,04%) oraz historii (45 osób, 23,94%); najrzadziej zaś w trakcie zajęć z języka polskiego (3 osoby, 1,59%), a także zajęć technicznych (3 osoby, 1,59%).

Ocena stanu wyposażenia w narzędzia TIK pozwoliła na wskazanie katalogu sprzętu oraz oprogramowania, których zakup jest niezbędny w kontekście osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* oraz pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w ramach wszystkich przedmiotów z wykorzystaniem narzędzi TIK przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje kompetencje zawodowe w tym zakresie.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone z wykorzystaniem sprzętu komputerowego?* 124 (65,96%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, 113 (60,110%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Jedynie 5 badanych uczniów stwierdziło, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na zakup narzędzi TIK przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK

L.p.	Nazwa elementu	Ilość
1.	Szafa z blachy stalowej przeznaczona jest do przechowywania i zabezpieczania urządzeń mobilnych w szczególności notebooków oraz netbooków	2
2.	Laptop z oprogramowaniem	50

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast zestawienie zapotrzebowania na zakup oprogramowania do realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów z wykorzystaniem TIK przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie

L.p.	Nazwa programu	Ilość
1.	Pakiet 13 gier matematycznych eduROM	1
2.	DIDAKTA Matematyka - multilicencja - 50 stanowisk	2
3.	Matematyka - zadania tekstowe - multilicencja - 50 stanowisk	1
4.	Matematyka nie musi być trudna (licencja wielostanowiskowa)	1
5.	EUROPlus+ Angielski z Cambridge MP3 Edition - Pakiet (trzy poziomy)	1
6.	Didakta Język angielski 1 - multilicencja	1
7.	Euro Plus+ Angielski dla dzieci Wow!	1
8.	Euro Plus+ Angielski dla dzieci Nicole and Tommy	1
9.	EduROM Historia i społeczeństwo - Pakiet - SP	1
10.	Multimedialny ćwiczeniowy atlas historyczny CD 3	1
11.	Akademia Umysłu - wersja EDUKacyjna Uczeń	2

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów sprzętu i oprogramowania powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia

4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic

4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015

W tabeli 8 zestawiono wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni	Stanin szkoły	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem
2013	22,98	5	7	6,7	3,8	2,2	3,3	57,45
2014	22,2	3	7,1	5,2	3,7	2,5	3,7	55,5
2015 ³	25,2	4	j. polski		matematyka	j. angielski		61,7
			14,7		10,6	29,6		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach średni wynik sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej nie przekroczył 70%. W ciągu ostatnich trzech lat szkolnych Szkoła dwukrotnie osiągnęła wynik staninowy nie przekraczający 4 stanina.

³ W 2015 r. nastąpiła zmiana formy sprawdzianu końcowego szóstoklasistów (nie ma podziału na standardy tylko na przedmioty j. polski – max. 21 pkt., matematyka – max. 20 pkt., j. angielski – max 40 pkt.)

Średni **ogólny** procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 61,7% i był o 6,0 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 67,7%⁴ oraz o 0,7 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 61%⁵.

W przypadku wyników z **języka polskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 70,0% i był o 2,8 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 72,8%⁶ oraz o 2,0 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 68%⁷.

W przypadku wyników z **matematyki** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 53,0% i był o 9,4 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 62,4%⁸ oraz o 1,0 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 54%⁹.

W przypadku wyników z **języka angielskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 74,0% i był o 3,9 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 77,9%¹⁰ oraz o 5,0 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 69%¹¹.

Dodatkowo, w tabeli 9, zaprezentowano wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 w podziale na płeć:

Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni DZIEWCZĘTA	Wynik średni CHŁOPCY	Wynik średni OSOBY NIEPEŁNOSP RAWNE
2013	23,8	22,3	-

⁴ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 8.

⁵

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁶ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

⁷

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁸ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

⁹

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

¹⁰ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

¹¹

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%202.pdf

Rok	Wynik średni DZIEWCZĘTA		Wynik średni CHŁOPCY		Wynik średni OSOBY NIEPEŁNOSP RAWNE	
2014	23,4		21,1		-	
2015	część ogólna	część językowa	część ogólna	część językowa	część ogólna	część językowa
	25,4	30,9	25,1	28,7	20	29,5

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach szkolnych wyższe wyniki uzyskiwały dziewczęta. Wyniki osób niepełnosprawnych nie odbiegały znacząco od wyników pozostałych uczniów.

4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III

Analizie poddano wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic kończących klasę III szkoły podstawowej w latach 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami. Wyniki zestawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni (max 40pkt.)	Wynik średni – DZIEWCZĘTA	Wynik średni – CHŁOPCY	Wynik średni – OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	26/36	27,7/36	24/36	-
2014	7,6/14	7,2/14	7,7/14	1/14
2015	20,7/35	20,8/35	20,4/35	16/35

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2013 oraz 2015 nieco wyższy wynik na sprawdzianie uzyskiwały dziewczęta, natomiast w roku 2014 wyższy wynik uzyskali chłopcy.

Na podstawie wywiadu z nauczycielami klas I – III analizę ilościową zaprezentowaną powyżej uzupełniono analizą jakościową. Nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I – III zostali poproszeni

o wskazanie mocnych i słabych stron uczniów i uczennic kończących I etap edukacyjny, a także szans oraz zagrożeń dla ich dalszego kształcenia:

- ✓ **mocne strony:** uczniowie ambitni i aktywni na lekcjach, podejmują dodatkowe zadania, uzdolnienia matematyczne, muzyczne i plastyczne; uczniowie Ci chętnie biorą udział w szkolnych i gminnych konkursach zajmując wysokie miejsca,
- ✓ **słabe strony:** niewielka grupa uczniów nie radzi sobie z nauką, w dużej mierze przyczyną są deficyty rozwojowe,
- ✓ **szanse:** systematyczna praca z uczniami słabymi, indywidualizacja procesu nauczania oraz udział uczniów w zajęciach dodatkowych pozwoli zmniejszać deficyty i rozwijać uzdolnienia,
- ✓ **zagrożenia:** zużycie wykorzystywanych i brak nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz przestarzałe technologie komputerowo-informatyczne są poważnymi przeszkodami w wyrównywaniu szans edukacyjnych i rozwijaniu uzdolnień.

W podsumowaniu nauczyciele klas I – III wskazują, że uczniowie na tym etapie charakteryzują się dużą żywiołowością. W niewielkich grupach, z powodu braku dojrzałości szkolnej, szczególnie w klasach pierwszych sprawiają duże kłopoty wychowawcze i edukacyjne. Przejawia się to agresją wobec rówieśników i autoagresją oraz brakiem koncentracji. Z czasem, w wyniku oddziaływań edukacyjno-wychowawczych problemy te zmniejszają się. Praca w takich warunkach wymaga od nauczycieli dużej pomysłowości; stosowania nowatorskich rozwiązań i odpowiednich, nowoczesnych pomocy dydaktycznych.

4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI

Szczegółowej analizie poddano oceny uczniów i uczennic klas IV – VI na koniec roku szkolnego 2014/2015 z następujących przedmiotów: matematyka, informatyka, język angielski oraz przyroda. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz strukturę ocen przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	Klasa	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V
Ilość	61	69	64	61	69	64	61	69	64	61	69	64
Średnia	3,9	3,5	3,5	4,7	4,4	4,5	4,3	4	4,1	4,6	3,9	4,1
cel	0	3	6	0	3	4	11	9	7	4	5	9

<i>Przedmiot</i>	<i>Matematyka</i>			<i>Informatyka</i>			<i>Język angielski</i>			<i>Przyroda</i>		
	<i>bdb</i>	<i>db</i>	<i>dst</i>	<i>bdb</i>	<i>db</i>	<i>dst</i>	<i>bdb</i>	<i>db</i>	<i>dst</i>	<i>bdb</i>	<i>db</i>	<i>dst</i>
<i>bdb</i>	21	10	9	47	32	34	25	19	14	39	22	19
<i>db</i>	22	20	17	12	26	19	11	14	20	11	16	19
<i>dst</i>	7	20	19	2	8	7	4	19	15	5	16	15
<i>dop</i>	11	16	13	0	0	0	10	8	8	2	10	1
<i>ndst</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Analiza informacji zawartych w tabeli 11 wskazuje, że uczniowie i uczennice klas IV – VI są bardzo mocno zróżnicowani pod względem osiągniętych przez nich wyników edukacyjnych. Największe problemy występują w przypadku matematyki (średnia: 3,5 do 3,9) oraz przyrody (średnia: 3,9 w klasie V). Najlepsze efekty kształcenia widoczne są natomiast z informatyki (średnia: 4,7 w klasie IV). Efekty nauczania języka angielskiego są na co najmniej dobrym poziomie (średnia: 4 do 4,3).

Na koniec roku szkolnego 2014/2015 liczba uczniów i uczennic **z oceną co najmniej dobrą** z poszczególnych przedmiotów wynosiła:

- ✓ informatyka – 177 dzieci (91,24%),
- ✓ język angielski – 130 dzieci (67,01%),
- ✓ przyroda – 144 dzieci (74,61%),
- ✓ matematyka – 108 dzieci (55,67%)

Dodatkowo przeanalizowano wyniki z powyższych przedmiotów chłopców, dziewcząt oraz osób niepełnosprawnych osobno. Wyniki zestawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców, dziewcząt oraz osób niepełnosprawnych w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
średnia DZIEWCZĘTA	4	3,5	4	4,8	4,7	4,9	4,4	4,3	4,7	4,8	4	4,9
średnia CHŁOPCY	3,8	3,3	3,4	4,6	3,9	5	4	3,6	3,8	4,5	3,8	4,3
średnia NIEPEŁNOSPRAWNI	2,5	6 ¹²	2	4	6	3	3,5	6	2	3,8	6	2

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli 12 wynika, że w przypadku wszystkich analizowanych przedmiotów lepsze wyniki uzyskują dziewczęta. Zauważalne są również celujące wyniki osób niepełnosprawnych w klasie V.

Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wyników edukacyjnych uczniów i uczennic była analiza ich postaw w zakresie wyboru zawodu w przyszłości. Spośród wszystkich ankietowanych, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy wiesz kim chciał(a)byś zostać w przyszłości?* 31 (w tym 14 dziewcząt i 17 chłopców) NIE ZASTANAWIAŁA SIĘ nad tym zagadnieniem. Spośród pozostałych osób odpowiedzi pozytywnej udzieliło 139 (w tym 79 dziewcząt i 60 chłopców), zaś negatywnej 18 (w tym 12 dziewcząt i 6 chłopców).

Przy tej okazji badani udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, aby tematy dotyczące poszczególnych zawodów były realizowane w szkole?* Osiemnaście osób wypowiedziało się negatywnie na ten temat. Odpowiedzi pozostałych ankietowanych uczniów były następujące:

- ✓ TAK, NA LEKCJACH WYCHOWAWCZYCH – 91, w tym 54 dziewcząt i 37 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI ZAJĘĆ Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW – 80, w tym 43 dziewczęta i 37 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI SPOTKAŃ Z PRZEDSTAWICIELAMI RÓŻNYCH ZAWODÓW, NP. LEKARZAMI, INFORMATYKAMI, POLICJANTAMI, STRAŻAKAMI, ITP. – 75, w tym 52 dziewczęta i 23 chłopców.

Ponadto 162 uczniów i uczennic (w tym 95 dziewcząt i 67 chłopców) zadeklarowało, że chciałyby się dowiedzieć w jakim zawodzie najlepiej będzie jej pracować w przyszłości.

¹² Osobą niepełnosprawną było 1 dziecko słabowidzące bardzo zdolne

Podsumowaniem jest opinia nauczycieli klas IV – VI: Większość uczniów radzi sobie dobrze ze stawianymi wymaganiami edukacyjnymi. Chętnie i aktywnie biorą udział w zajęciach, mimo że nauczyciele starają się różnymi metodami zaciekać uczniów, to nie zawsze mogą sprostać ich oczekiwaniom dotyczącym posiadania przez szkołę nowoczesnej bazy. Również uczniowie, którym trudniej przychodzi przyswajanie wiedzy i umiejętności, oczekują od szkoły wsparcia opartego na ciekawych pomocach dydaktycznych. W dużej mierze problemy edukacyjne związane są z takimi przedmiotami jak: matematyka, przyroda czy język angielski i „odświeżenie” wyposażenia szkoły w tych dziedzinach może przynieść poważne efekty. Uczniowie klas 4-6 jest to grupa bardzo zdyscyplinowanych dzieci. Chętnie uczestniczą w zajęciach dodatkowych. Większość uczniów osiąga wysokie wyniki w nauce. Osiągają wysokie miejsca w konkursach gminnych. W grupie tej są uczniowie posiadający stypendia za wysokie wyniki w nauce, sporcie oraz za osiągnięcia artystyczne. Mimo uczniów zdolnych do naszej szkoły uczęszczają także dzieci z problemami dydaktycznymi. Te problemy są na tyle istotne, że na sprawdzianach po klasie szóstej obniżają średni wynik szkoły.

Wnioski:

Zdecydowanie najniższe wyniki uczniowie uzyskali z matematyki. Nieco wyższy poziom edukacyjny reprezentują z języka ojczystego, zaś najwyższy z języka angielskiego. Stąd też w założeniach edukacyjnych na kolejne lata wymagane jest zwiększenie ilości zajęć z matematyki. Ze względu na niskie wyniki uczniów konieczne jest również zaproponowanie im ciekawszej formy zdobywania wiedzy, wykorzystanie różnorodnych narzędzi dydaktycznych celem zmiany sposobu postrzegania dziedzin nauki powszechnie uznanych za trudne (po uprzednim przygotowaniu nauczycieli).

4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic

W roku szkolnym 2012/2013 jedna dziewczynka została laureatem konkursu na poziomie ogólnopolskim z plastyki, zaś 24 osoby zostało laureatami konkursów na poziomie powiatowym: 17 dziewcząt oraz 7 chłopców z muzyki i plastyki. W roku 2013/2014 była 1 laureatka konkursów na poziomie ogólnopolskim z plastyki oraz 28 (21 dziewczynek i 7 chłopców) laureatów na poziomie powiatu z konkursów w zakresie muzyki i plastyki. W tym samym roku 1 chłopiec został laureatem konkursu na poziomie gminnym z plastyki. Natomiast w roku szkolnym 2014/2015 było 4 laureatów konkursu ogólnopolskiego z zajęć sportowych (4 chłopców – tenis stołowy), 28 laureatów konkursu powiatowego również z zajęć sportowych (21 dziewcząt i 7 chłopców – tenis stołowy) oraz 18 laureatów konkursu gminnego z plastyki i wychowania fizycznego (12 dziewczynek i 6 chłopców).

Wnioski:

Ze względu na brak laureatów konkursów przedmiotowych z matematyki, języka angielskiego oraz przyrody na każdym szczeblu należy podjąć działania aktywizujące najzdolniejszych uczniów

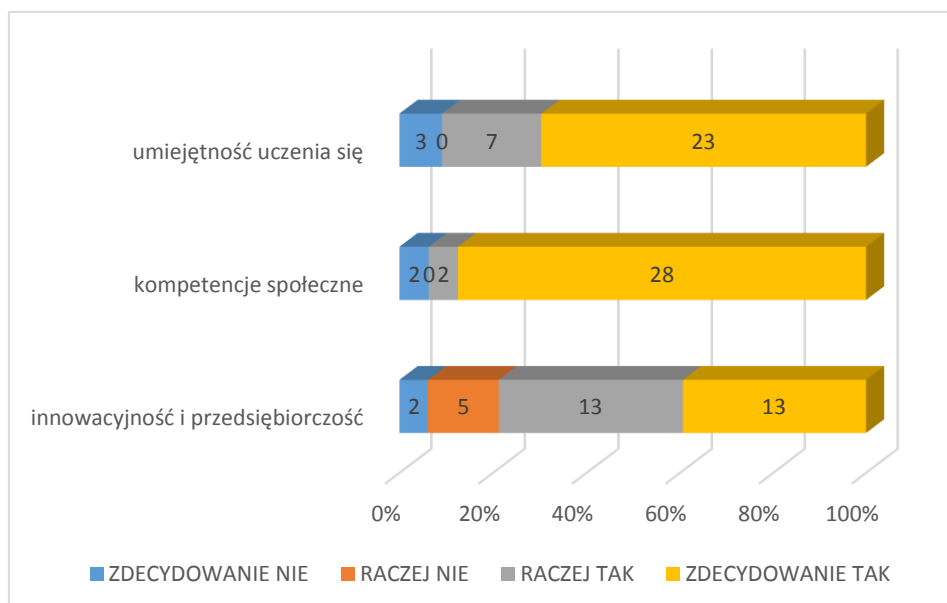
i udzielić im, w miarę możliwości i potrzeb, indywidualnego wsparcia. Należy również podjąć działania, które będą zmierzały do promocji uczniów zdolnych w środowisku uczniowskim.

4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych

Ocenę umiejętności i kompetencji nauczycieli w zakresie kształcenia u uczniów i uczennic **kompetencji kluczowych** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Zestawienie odpowiedzi na pytanie: *Czy w trakcie godzin wychowawczych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości?* przedstawiono na wykresie 5.

Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

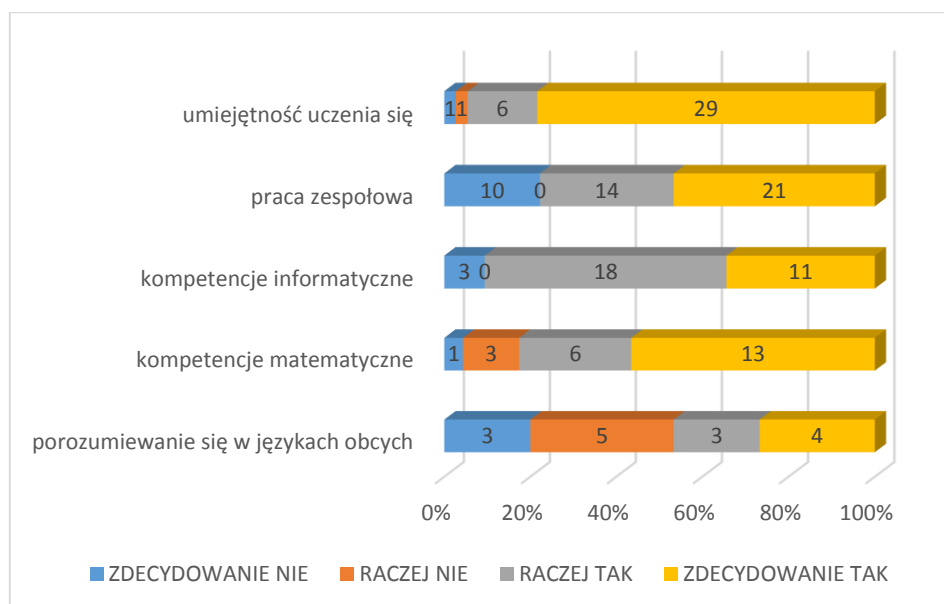

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie godzin wychowawczych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kompetencji społecznych. Drugie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmuje umiejętność uczenia się, zaś trzecie innowacyjność i przedsiębiorczość.

Zestawienie odpowiedzi na analogiczne pytanie: *Czy w trakcie zajęć przedmiotowych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości oraz kompetencji matematycznych oraz kompetencji porozumiewania się w językach obcych?* przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

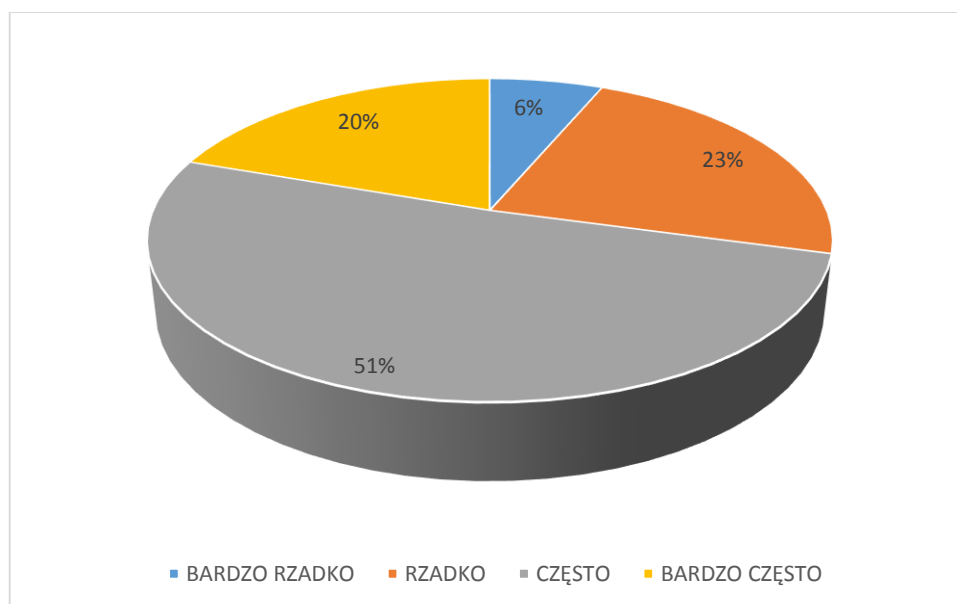
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie zajęć przedmiotowych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i pracy zespołowej. Trzecie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmują kompetencje informatyczne.

W przypadku kompetencji matematycznych najczęściej udzielonymi odpowiedziami były zdecydowanie tak (13 osób), zaś w przypadku kompetencji porozumiewania się w językach obcych raczej nie (5 osób).

Odpowiedzi udzielone przez nauczycieli zostały zestawione z odpowiedziami udzielonymi przez uczniów i uczennice, które dotyczyły oceny przez tych ostatnich na pytania dotyczące kształcenia kompetencji kluczowych. Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie: *Czy nauczyciele uczą Cię jak najlepiej uczyć się poszczególnych przedmiotów?* przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli

Źródło: Opracowanie własne

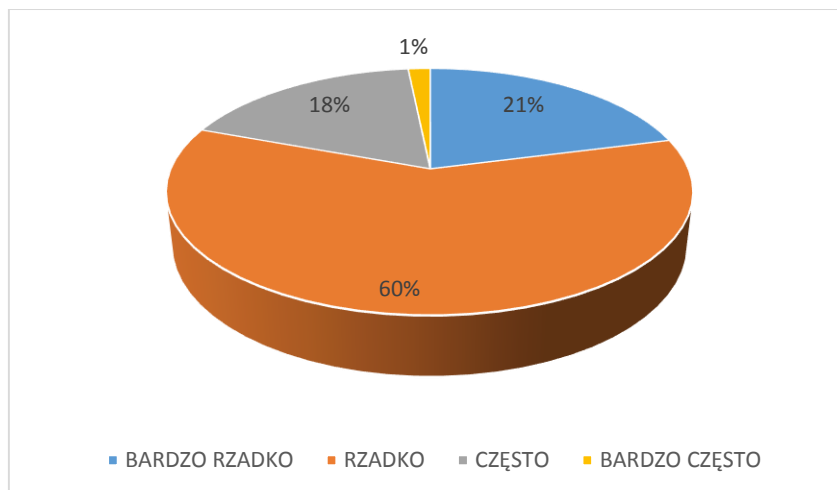
Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *nauczyciele uczą uczniów jak uczyć się przedmiotu*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. angielski oraz j. polski (po 100 osób), a także matematyka (77 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należały technika (5 osób) oraz wychowanie fizyczne (7 osób).

Ponadto 173 badanych uczniów (92,02%) udzieliło pozytywnej odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, że w trakcie lekcji każdy nauczyciel powinien uczyć dzieci, jak najlepiej uczyć się jego przedmiotu?*

Istotną kwestię stanowiła dla ankietowanych uczniów możliwość pracy w grupach w trakcie zajęć. Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone w grupach?*: 100 (53,19%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 132 (70,21%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ WSPÓŁPRACY I ODPOWIEDZIALNOŚCI**. Jedynie o osobę wskazało odpowiedź, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się pracując w grupach?* przedstawiono na wykresie 8 (dwie osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie).

Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć

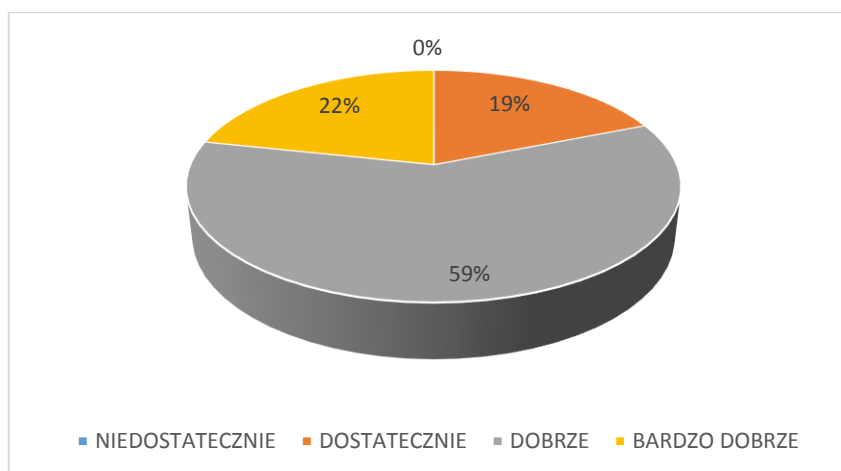
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *pracują w grupach*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. polski (56 osób), plastyka (32 osoby) oraz przyroda (27 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należy plastyka (2 osoby) i religia (2 osoby).

Przeprowadzono również ocenę **kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi TIK** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego?* przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego

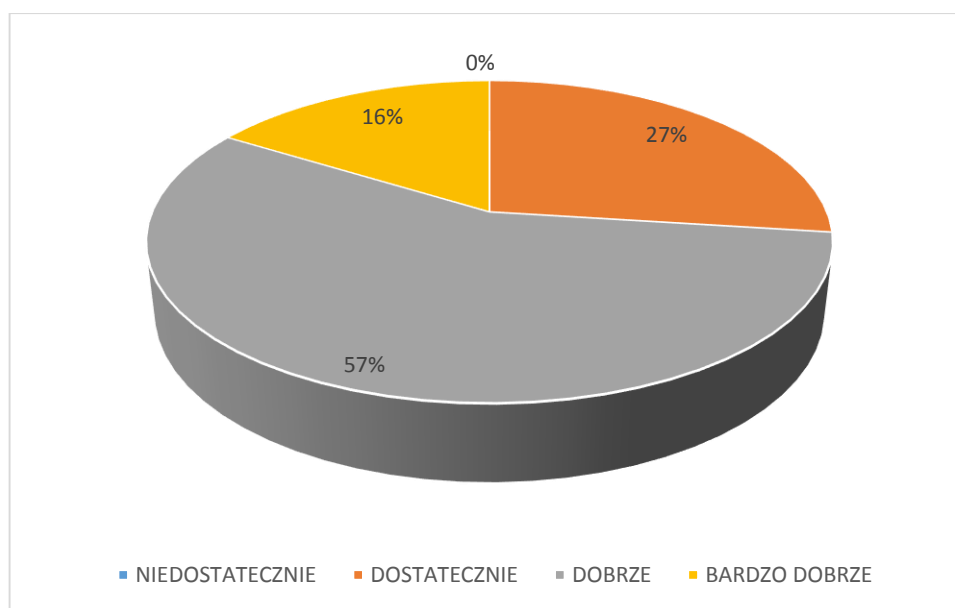
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego jako dobry.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera?* przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera

Źródło: Opracowanie własne

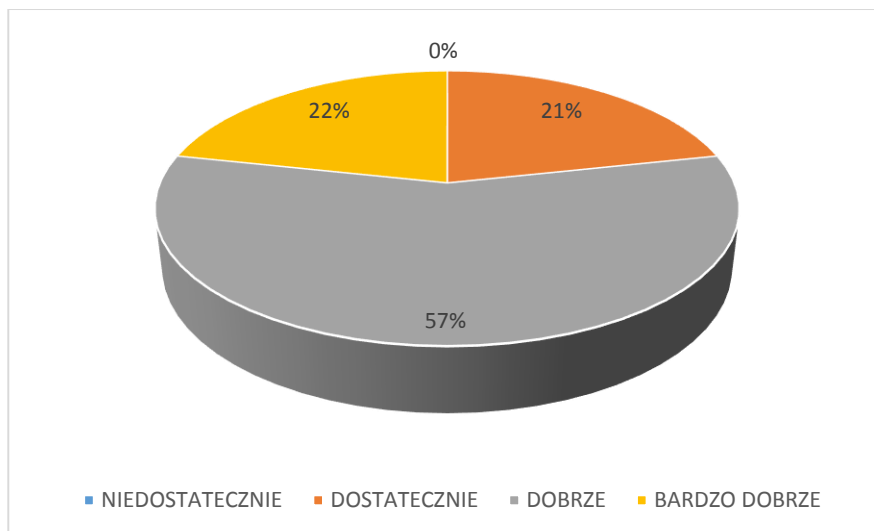
Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera jako dobry.

Ponadto największa frakcja badanych nauczycieli (16 osób, 43,24%) deklaruje, że *w trakcie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w dużym stopniu porusza z uczniami problematykę bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego*, zaś 10 osób (27,03%) w bardzo dużym stopniu porusza ten temat, 8 (21,62%) w nieznanym, zaś 3 osoby (8,11%) w ogóle go nie podejmują.

Dokonano także oceny **poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.**

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?* przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako dobry.

Uprawnienia do nauczania przyrody posiadają 3 nauczycielki, które prowadzą wszystkie zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczycielki przyrody przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody

L.p.	Płeć	Wykształceni e (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć metodą eksperymentu	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć metodą eksperymentu (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	K	Mgr	Edukacja wczesnoszkolna	Dyplomowa ny	Przyroda	Brak	Wystarczające
2.	K	Mgr	Fizyka z informatyką	Dyplomowa ny	Przyroda	Brak	Wystarczające
3	K	Mgr	Technika	Dyplomowa ny	Przyroda	Brak	Wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

Uprawnienia do nauczania informatyki/technologii informacyjnej ma 1 nauczycielka, która prowadzi wszystkie zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczyciel informatyki/ technologii informacyjnej przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej

L. p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć z informatyki/ technologii informacyjnej	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć z informatyki (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	M	Mgr	Biologia	D	Informatyka w szkole		Wystarczające
2.	M	Mgr	Technika	D	Informatyka w szkole		Wystarczające
3	K	Mgr	Technika	D	Informatyka w szkole		Wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016

W bieżącym roku szkolnym realizowane są następujące **zajęcia wyrównawcze**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć: **zajęcia wyrównawcze z uczniem słabym - przyroda**

Uczestnicy: **klasy/a 4c,5a,5b**

Wymiar godzin na tydzień: **1**

Osoba prowadząca: **Katarzyna Poradyło**

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć: **zajęcia komputerowe - techniczne**

Uczestnicy: **klasy/a 4a, 4b, 4c**

Wymiar godzin na tydzień: **1**

Osoba prowadząca: **Maria Twardzik**

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć:	Zespół wyrównawczy z j. angielskiego
Uczestnicy:	klasy/a 1a, 1b, 1c, 1d
Wymiar godzin na tydzień:	3
Osoba prowadząca:	Jowita Stanisz

Prowadzone są również następujące **zajęcia rozwijające**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć:	Koło matematyczne
Uczestnicy:	klasy/a 4c i 6b
Wymiar godzin na tydzień:	1
Osoba prowadząca:	Grażyna Matyka

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć:	Koło komputerowe
Uczestnicy:	<i>klasy/a 6b i 6c</i>
Wymiar godzin na tydzień:	1
Osoba prowadząca:	Jarosław Drobinia

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć:	Koło regionalno-artystyczne
Uczestnicy:	1c
Wymiar godzin na tydzień:	1
Osoba prowadząca:	Halina Jurczyk

4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych

Uzupełnieniem analizy jakości kształcenia są wyniki i rekomendacje z prowadzonych badań w Szkole badań ewaluacyjnych. Poniżej zestawiono podstawowe informacje dotyczące prowadzonej w Szkole ewaluacji zewnętrznej oraz wewnętrznej w ciągu ostatnich 3 lat.

1. Wyniki ewaluacji zewnętrznej:

- ✓ data przeprowadzenia: 05-16.11.2012
- ✓ zakres: funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),

- ✓ instytucja, która przeprowadzała ewaluację: Kuratorium Oświaty w Rzeszowie
- ✓ wnioski/uwagi/rekomendacje:
  1. Koncepcja pracy szkoły jest efektem współdziałania całego środowiska szkolnego i receptą na jej dobre funkcjonowanie.
  2. Dzięki systemowo prowadzonym diagnozom osiągnięć uczniów, szkoła może na bieżąco modyfikować swoje działania w celu doskonalenia procesu nauczania, trafnego wspierania ucznia w rozwoju oraz osiągnięcia oczekiwanego przyrostu wiedzy i umiejętności wychowanków.
  3. Stosowane metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne wpływają na uatrakcyjnienie zajęć edukacyjnych i przekładają się na aktywne uczestnictwo uczniów w zajęciach oraz motywację uczniów do nauki.
  4. Procesy edukacyjne realizowane w szkole są wynikiem wspólnych decyzji i współpracy całego środowiska szkolnego, co pozytywnie wpływa na proces demokratyzacji życia szkoły.
  5. Wieloaspektowa współpraca nauczycieli jest dla nich satysfakcjonująca i pozwala im na systematyczny rozwój.
  6. Systemowe prowadzenie zajęć doskonalących u uczniów umiejętność uczenia się stworzy im możliwość lepszego wykorzystania czasu przeznaczanego na efektywną naukę.
  7. Podejmowane przez szkołę różnorodne działania wychowawcze związane z przynależnością do sieci Szkół Promujących Zdrowie oraz nakierowane na pomaganie i wspieranie innych rozwijają postawy potrzebne do odpowiedzialnego funkcjonowania w dorosłym życiu.
  8. Dzięki dobrej znajomości potrzeb i oczekiwań otoczenia szkoła występuje z ciekawymi dla środowiska inicjatywami oraz realizuje atrakcyjne dla mieszkańców gminy przedsięwzięcia, co przekłada się na korzystną współpracę szkoły z lokalnymi partnerami, zaangażowanie uczniów w działania na rzecz środowiska i na rozwój umiejętności społecznych uczniów.
  9. Absolwenci szkoły są przygotowani do dalszego kształcenia i funkcjonowania na rynku pracy, a informacje o ich losach są w pełni wykorzystywane.
  10. Mimo stwarzanych możliwości włączania się w działania szkoły i współdecydowania o jej sprawach, nie wszyscy rodzice mają poczucie współuczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania placówki.

2. Wyniki ewaluacji wewnętrznej:

- ✓ data przeprowadzenia: marzec 2015
- ✓ zakres: Promowana jest wartość edukacji. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki
- ✓ osoby, które przeprowadzały ewaluację: Dorota Szczepanik, Wanda Gunia, Maria Twardzik, Renata Jakięła
- ✓ wnioski/uwagi/rekomendacje:

1. Należy utrzymać dobry poziom współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym.
2. Umieszczać na stronie internetowej informacje o wszelkich odbywających się w szkole konkursach i osiągnięciach uczniów, ciekawych wydarzeniach oraz o działających kołach zainteresowań, poszerzyć ofertę zdjęciową.
3. Potraktować stronę internetową jak prasę codzienną, włączyć w jej prowadzenie przedstawicieli Samorządów Klasowych.
4. Wspólnie z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny zapewniać pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych, rodzinnych, edukacyjnych.
5. Dbać o właściwą reklamę szkoły w środowisku lokalnym, np. poprzez zapraszanie rodziców na uroczystości szkolne i inne wydarzenia związane z życiem szkoły
6. W miarę możliwości kontynuować współpracę z instytucjami, fundacjami działającymi na rzecz oświaty i samorządem lokalnym w celu pozyskania środków na podnoszenie atrakcyjności oferty szkoły, zwłaszcza zajęć dodatkowych.
7. Należy diagnozować zapotrzebowanie uczniów na poszerzenie oferty szkolnej o akcje profilaktyczne, konkursy międzyszkolne i wewnątrzszkolne, imprezy integracyjne lub artystyczne, zawody sportowe, wyjazdy, rajdy.
8. W miarę możliwości śledzić losy uczniów kończących szkołę.
9. Wykorzystywać informacje o losach absolwentów do doskonalenia efektów nauczania i wychowania.

4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcanie nauczycieli

Analizy zapotrzebowania nauczycieli na dodatkowe wsparcie dokonano w następujących obszarach:

- 1) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),
- 2) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych,
- 3) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- 4) przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb

rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie poszczególnych kompetencji wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się – 27 w tym 25 kobiet i 2 mężczyzn,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności pracy zespołowej – 25, w tym 23 kobiety i 2 mężczyzn,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów innowacyjności i przedsiębiorczości – 14, w tym 12 kobiet i 2 mężczyzn.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu?* Ankietowani nauczyciele wykazali zainteresowanie taką formą wsparcia poprzez uczestnictwo m.in. w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem kompetencji cyfrowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej?* Spośród 37 badanych 6 osób wykazało brak zainteresowania. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie obsługi sprzętu i urządzeń – 21, w tym 19 kobiet i 2 mężczyzn,
- ✓ w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni – 11, w tym 9 kobiet i 2 mężczyzn,
- ✓ w zakresie wykorzystania TIK w nauczaniu przedmiotu(ów) – 12, w tym 10 kobiet i 2 mężczyzn,
- ✓ w zakresie wykorzystania e-learningu w nauczaniu – 10, w tym 9 kobiet i 1 mężczyzna.

Ad. 4) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem wiedzy

i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynosi odpowiednio:

- ✓ praca z uczniem młodszym – 28 osób,
- ✓ praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 2 osoby,
- ✓ praca indywidualna z dzieckiem – 1 osoba.

4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne

Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie przeprowadzona została w następujących obszarach¹³:

- 1) zajęcia wyrównawcze,
- 2) zajęcia rozwijające.

Zbadano również zainteresowanie rodziców uczniów realizacją dodatkowego wsparcia w powyższych obszarach, jak również w obszarze:

- 3) nabywania przekrojowych kompetencji społecznych.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci nadrobić zaległości?* Spośród 124 badanych 23 osoby wykazały brak zainteresowania uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach wyrównawczych w ramach poszczególnych przedmiotów zaprezentowano w tabeli 15.

Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	49	24	73
2.	język angielski	38	14	52
3.	przyroda	42	9	51
4.	informatyka	16	5	21
5.	język polski	39	18	57
6.	historia	23	9	32

Źródło: Opracowanie własne

¹³ Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów klas IV i V w roku szkolnym 2015/2016

Odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku nadrobić zaległości?* Spośród 87 badanych 21 osób wykazało brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach wyrównawczych zaprezentowano w tabeli 16.

Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba
1.	matematyka	53
2.	język angielski	39
3.	przyroda	27
4.	informatyka	9
5.	język polski	30
6.	historia	18

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć wyrównawczych poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 65 (98,48%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 124 badanych osób 104 wykazało zainteresowanie uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	46	15	61
2.	język angielski	32	11	43
3.	informatyka - Internet	30	12	42
4.	Informatyka -programowanie	10	15	25
5.	szachy	5	5	10

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
6.	eksperymenty przyrodnicze	40	13	53
6.	gry symulacyjne	17	18	35

Źródło: Opracowanie własne

Także i w tym przypadku, odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 87 badanych 6 osób wykazało brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 18.

Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba
1.	matematyka	54
2.	język angielski	60
3.	informatyka - Internet	25
4.	informatyka - programowanie	35
5.	szachy	8
6.	eksperymenty przyrodnicze	54
6.	gry symulacyjne	9

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć rozwijających poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 81 (100,00%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o dwa pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dla rodziców: *Czy chciał(a) Pan(i), aby Pan(i) dziecko poznać swoje mocne i słabe strony oraz własne predyspozycje zawodowe poprzez doradztwo i warsztaty?* oraz *Czy deklaruje Pan(i), że będzie Pan(i) wspierać Szkołę w procesie rekrutacji i realizacji zajęć poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w doradztwie i warsztatach?*

Spośród wszystkich badanych rodziców, pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie udzieliło 70 (80,46%). Natomiast odpowiedzi pozytywnej na ostatnie z pytań udzieliło również 70 osób, tj. 100,00% rodziców, którzy pozytywnie odpowiedzieli na poprzednie pytanie.

4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na wskazanie kluczowych problemów, z jakimi boryka się Szkoła. Należą do nich:

- niski poziom kompetencji kluczowych u uczniów i uczennic,
- niski poziom wyników nauczania w szczególności z matematyki, języka angielskiego i przyrody,
- niezadawalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania metody eksperymentu,
- niezadawalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK,
- niedoposażone pracownie/przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu,
- niski zakres wsparcia uczniów zdolnych
- niski poziom kreatywności uczniów.

Przyczyn wskazanych wyżej problemów należy upatrywać w:

- niedostosowaniu programów i mało skutecznych metodach nauczania,
- niezadawalającym poziomie wykorzystania narzędzi TIK przez nauczycieli,
- braku nowoczesnych pomocy dydaktycznych,
- braku dostatecznej motywacji do uczenia się i brak perspektyw zatrudnienia w przyszłości (uczniowie powielają schematy rodziców),
- niewystarczającej liczbie zajęć dodatkowych, w tym kół zainteresowań oferowanych przez Szkołę ze względu na skoncentrowanie się na uczniach i uczennicach mających trudności w nauce,
- niskim zakresie stosowania urozmaiconych form i metod pracy z uczniami, niski stopień wpływu na rozbudzenie ciekawości poznawczej uczniów,
- niezadawalającym poziomie i efektywności współpracy pomiędzy nauczycielami tych samych lub pokrewnych przedmiotów w szkole w obszarach problemowych.

Celem wyrównania poziomu edukacyjnego uczniów i uczennic należy w pierwszej kolejności wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy zależne od problemów związanych z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej jak i braków edukacyjnych. Szczególnie istotna wydaje się w tym obszarze realizacja zajęć wyrównawczych z matematyki oraz języka angielskiego począwszy od I etapu edukacyjnego (np. od klasy II) przy jednoczesnym zakupie niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych. Oferta zajęć wyrównawczych powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć wyrównawczych.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji i podjęcia zatrudnienia. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, twórczego rozwiązywania problemów, wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce, celem podniesienia kompetencji uczniów z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych oraz językowych. Zasadne wydawać się może w tym celu jest również wprowadzenie zajęć technologicznych do Szkoły, w szczególności nauki podstaw programowania (i to począwszy od I etapu edukacyjnego). Oferta zajęć rozwijających powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć rozwijających. W przypadku realizacji zajęć w ramach kół naukowych i/lub innych zajęć rozwijających niezbędne jest wyposażenie uczniów i uczennice oraz szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do ich realizacji. Szczegółowa lista pomocy dydaktycznych dla szkoły a także dla uczniów powinna obejmować m.in. książki, zbiory zadań, materiały piśmiennicze, drobne pomoce dydaktyczne (np. lupy, szachy, itp.), pen – drive niezbędne do prawidłowej oraz efektywnej realizacji procesu dydaktycznego.

Kluczowa jest również forma prowadzenia zajęć – powinny mieć one charakter praktyczny; uczeń powinien tworzyć własne modele, konstrukcje, projekty a także wykonywać doświadczenia oraz eksperymenty. Stąd też należy wykorzystać różne metody dydaktyczne, zarówno w trakcie zajęć realizowanych w ramach podstawy programowej jak i zajęć pozalekcyjnych. W szczególności należy zwrócić uwagę na kształcenie uczniów z wykorzystaniem metody eksperymentu, gier i zabaw dydaktycznych, metod pracy w grupie, przy szerokim wykorzystaniu TIK. W tym miejscu należy zwrócić uwagę uczniów i uczennic na kwestie związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem w sieci.

Zajęcia powinny być realizowane zarówno w formie tradycyjnej, jak również w innych formach, np. w formie projektów edukacyjnych, warsztatów weekendowych, obozów naukowych, wyjazdów edukacyjnych. Powinny zostać uzupełnione, w miarę możliwości, konkursami, pokazami, itp.

Wsparcia wymagają uczniowie i uczennice ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Wsparcie powinno objąć w minimalnym wymiarze:

Wsparcie logopedy:

Klasa I: 1 DZ + 2 CH = 3; 3 godzin/tydzień; wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego i/lub ucznia z niepełnosprawnością,

Klasa II: 2 DZ + 1 CH = 3; 3 godzin/tydzień; wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego i/lub ucznia z niepełnosprawnością,

Klasa III: 3 DZ + 3 CH = 6; 5 godzin/tydzień; wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego i/lub ucznia z niepełnosprawnością,

Wsparcie pedagoga:

Klasa I: DZ + 1 CH = 1; 1 godzin/tydzień; wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego i/lub ucznia z niepełnosprawnością,

Klasa II: 4 DZ + 6 CH = 10; 4 godzin/tydzień; wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego i/lub ucznia z niepełnosprawnością,

Klasa III: 2 DZ + 3 CH = 5; 2 godzin/tydzień; wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego i/lub ucznia z niepełnosprawnością,

Klasa IV: 4 DZ + 6 CH = 10; 6 godzin/tydzień,

Klasa V: 10 DZ + 12 CH = 22; 6 godzin/tydzień.

Rekomendowane powyżej wsparcie dla uczniów i uczennic powinno iść w parze z rozwojem dydaktycznym kadry, w szczególności w „nowych” obszarach, w których Szkoła będzie chciała wspierać uczniów i uczennice. Wskazane jest zatem doszkolenie nauczycieli w następujących obszarach:

- ✓ wykorzystanie narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć przedmiotowych,
- ✓ kształcenie właściwych postaw wśród uczniów i uczennic dotyczących: pracy w grupie, kreatywności oraz innowacyjności,
- ✓ nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczycielka przyrody),
- ✓ praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Zakres wsparcia dla nauczycieli powinien być zbieżny ze zdiagnozowanymi problemami, brakami, lukami kompetencyjnymi oraz potrzebami Szkoły w tym zakresie.

Spis tabel

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu	10
Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat	12
Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej.....	14
Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK.....	17
Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów....	18
Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK	19
Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie	20
Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	21
Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	22
Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015	23
Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015	24
Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców, dziewcząt oraz osób niepełnosprawnych w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015	26
Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody	33
Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej...	34
Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych	39
Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych	40
Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających	40
Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających	41

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali ...	5
Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego.....	5
Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego.....	9
Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają.....	9
Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	28
Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	29
Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli .	30
Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć	31
Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego.....	31
Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera.....	32
Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	33